

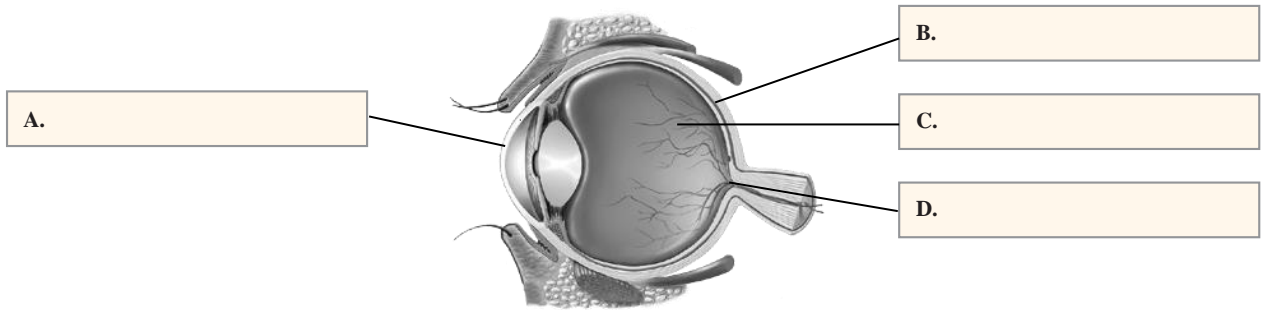
Narządy zmysłów

Test sprawdzający – rozdział IX

imię i nazwisko	
_____	_____
klasa	data

1. Uzupełnij rysunek budowy oka. Wpisz w odpowiednie miejsca nazwy elementów gałki ocznej.

0–4 p.

2. Przyporządkuj wymienionym elementom oka (A–C) odpowiednie funkcje (1–4).

0–3 p.

- A. Soczewka.
B. Twardówka.
C. Pręcik.

1. Odbiera bodźce świetlne i pozwala na widzenie w słabym oświetleniu.
2. Skupia promienie świetlne.
3. Reguluje ciśnienie w gałce ocznej.
4. Chroni głębiej położone warstwy oka przed urazami.

A – _____ B – _____ C – _____

3. Podkreśl właściwe wyrazy tak, aby tekst dotyczący działania tęczówki był prawdziwy.

0–3 p.

W centralnej części tęczówki znajduje się otwór zwany źrenicą, przez który światło przedostaje się do oka. Przy dużym natężeniu światła, dzięki działaniu mięśni *gładkich* / *poprzecznie prążkowanych* tęczówki, średnica źrenicy ulega *zmniejszeniu* / *zwiększeniu*. Zmiana średnicy źrenicy w zależności od oświetlenia nosi nazwę *akomodacji* / *adaptacji* oka.

4. Na rysunku została przedstawiona jedna z wad wzroku.

- a) Podaj nazwę przedstawionej na rysunku wady wzroku.

0–1 p.

- b) Podkreśl nazwę soczewki, używanej do korekcji wady wzroku przedstawionej na rysunku.

0–1 p.

wklęsła, cylindryczna, wypukła

5. U szereguj podane elementy budowy ucha w kolejności zgodnej z kierunkiem przepływu dźwięków.

0–1 p.

błona bębenkowa, kowadelko, młoteczek, nerw przedsionkowo-ślimakowy, ślimak, strzemiączko, mózg

fala dźwiękowa → _____ → _____ → _____ → _____
_____ → _____ → _____ → _____

6. Małgosia z koleżanką przeprowadziły następujące doświadczenie. Małgosia usiadła na fotelu obrotowym i narysowała na tablicy małe kółko, po czym dotknęła palcem wskazującym jego środka. Następnie poprosiła koleżankę, aby ta wykonała 10 obrotów fotelem i nagle go zatrzymała. Małgosia ponownie sprawdziła, czy trafi palcem w środek kółka. Dziewczęta wykonały trzy próby po 10 obrotów. Po ostatniej z nich okazało się, że Małgosia nie mogła trafić palcem w środek kółka. Jednak po minucie odpoczynku znów nie miała z tym żadnego problemu.

0-1 p.

a) Sformułuj problem badawczy opisanego doświadczenia.

b) Sformułuj hipotezę do opisanego doświadczenia.

0-1 p.

7. Przyporządkuj wymienionym chorobom (A–C) odpowiednie objawy (1–4).

0-3 p.

A. Jaskra.	1. Zwężenie pola widzenia.
B. Zapalenie spojówek.	2. Zmętnienie i zmiana barwy soczewki.
C. Zaćma.	3. Swędzenie, pieczenie oraz ból oka.
	4. Ciemna plama w centrum pola widzenia.

A – _____ B – _____ C – _____

8. Oceń, czy poniższe informacje dotyczące wpływu hałasu na zdrowie człowieka są prawdziwe. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo literę F – jeśli jest fałszywa.

0-3 p.

1.	Hałas nie wpływa na działanie zmysłu równowagi.	P	F
2.	Długotrwałe używanie słuchawek może negatywnie wpływać na słuch.	P	F
3.	Zbyt głośne dźwięki wprawiają błonę bębenkową i kosteczki słuchowe w silne drgania, co może doprowadzić do uszkodzenia narządu słuchu.	P	F

9. Dokończ zdanie. Zaznacz odpowiedź spośród podanych.
Komórki węchowe znajdujące się w jamie nosowej odbierają bodźce

0-1 p.

- A. mechaniczne.
- B. elektryczne.
- C. chemiczne.
- D. akustyczne.

10. Uzupełnij poniższe zdania. Wybierz odpowiedzi spośród podanych.

0-2 p.

- a) Narządem smaku są A / B.
 - b) Komórki węchowe leżą w C / D części jamy nosowej.
A. kubki smakowe	C. górnej
B. komórki smakowe	D. dolnej

11. Wyjaśnij, dlaczego receptory bólu zlokalizowane w skórze mają dla organizmu znaczenie ochronne.

0-1 p.
